

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

FIG D-S013

FIG.13.HR.R.K1.20

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S013

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

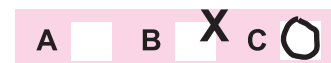
Ispravak pogrešnog unosa

C

L

Neispravno

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

L

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

PIG D-S013

99

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadacima za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).
Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Popis birača na kojemu su imena pokojnika dovodi u pitanje legitimnost izabrane vlasti.

T N

☐ ☐

2. U Velikoj Britaniji je vladavina ustavna iako nema pisanoga ustava nego se vlada na temelju običaja, zakona i tradicije.

T N

☐ ☐

3. Revolucionarne metode su one kojima stranke Socijalističke internacionale žele u drugoj polovini 20. stoljeća ostvariti slobodu i ravnopravnost.

T N

☐ ☐

4. Republika Hrvatska sklapa saveze s drugim državama zadržavajući pravo da sama odlučuje o prenesenim ovlastima, ali bez prava da iz njih slobodno istupa.

T N

☐ ☐

PIG D-S013

05

Politika i gospodarstvo

5. Zastupnik može biti pritvoren bez odobrenja Hrvatskoga sabora samo ako je zatečen da izvršava kažnjivo djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
6. Dokumentom <i>Velika povelja sloboda (Magna charta libertatum)</i> ograničena je moć parlamenta.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
7. U suvremenome gospodarstvu isključivo tržište rješava sva ekonomska pitanja.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
8. Krivuljom potražnje prikazuje se ovisnost kretanja količine neke robe i njezine cijene u određenome vremenu na određenome tržištu.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
9. Inovacija postaje poduzetnička tek kada se unese u poslovanje.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
PIG D-S013	
<div> 05</div>	

Politika i gospodarstvo

10. Ekonomska i monetarna unija formirana je 1999. godine kada euro postaje legalno sredstvo plaćanja u 12 zemalja.

T N

PIG D-S013

05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Kako se naziva vrsta političkoga govora s izrazito dugim rečenicama kojima se slušatelje udaljava od osnovne teme?

- A. emotivni
- B. ekspresivni
- C. ekstenzivni

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

12. Kojoj od navedenih vrsta posebnih politika pripada reguliranje provedbe završnih ispita u srednjim školama?

- A. kulturnoj
- B. obrazovnoj
- C. znanstvenoj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

13. Kako se naziva vrsta političkoga subjekta kojoj pripada velika skupina zainteresiranih građana koju ne veže formalno članstvo niti izabrano rukovodstvo, a koja se bori raznim političkim sredstvima protiv pretjeranoga utjecaja financijskih institucija na socijalni i politički život građana?

- A. politički pokret
- B. politička frakcija
- C. politička stranka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S013

01

Politika i gospodarstvo

14. Na britanskim parlamentarnim izborima u izbornoj jedinici u kojoj se bira jedan zastupnik u Parlament kandidat Konzervativne stranke dobio je 33% glasova, kandidat Laburističke stranke 40% glasova, kandidat Liberalnih demokrata 19% glasova, a kandidat Zelene stranke Engleske i Walesa 8% glasova. Primjenjuje se izborni sustav prema kojemu će biti izabran kandidat Laburističke stranke. Kako se naziva takav izborni sustav?

- A. sustav relativne većine
- B. sustav apsolutne većine
- C. razmjerni izborni sustav

A.

☐

B.

☐

C.

☐

15. Zbog čega je, prema Ustavu Republike Hrvatske, vlast podijeljena na izvršnu, zakonodavnu i sudbenu?

- A. zbog jednostavnijega funkcioniranja aparata vlasti
- B. zbog međusobne kontrole i provjere nositelja vlasti
- C. zbog potrebe za uzajamnom suradnjom organa vlasti

A.

☐

B.

☐

C.

☐

16. Tko u Republici Hrvatskoj može podnijeti tužbu Uredu pučkoga pravobranitelja?

- A. bilo koja osoba
- B. samo državljani
- C. samo ekonomski subjekti

A.

☐

B.

☐

C.

☐

17. Koje institucije u Republici Hrvatskoj surađuju u oblikovanju i provođenju vanjske politike?

- A. Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor
- B. Predsjednik Republike Hrvatske i Vlada Republike Hrvatske
- C. Predsjednik Republike Hrvatske i Hrvatski sabor

A.

☐

B.

☐

C.

☐

PIG D-S013

01

Politika i gospodarstvo

<p>18. Koje je političko tijelo Organizacije Ujedinjenih naroda usvojilo <i>Opću deklaraciju o pravima čovjeka</i>?</p> <p>A. Opća skupština B. Vijeće sigurnosti C. Komisija za ljudska prava</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>19. Kakvo je dobro riba koju je izbacilo more tijekom olujne bure?</p> <p>A. prirodno B. slobodno C. ekonomsko</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>20. Potencijalani kupac keramičkih pločica obilazi prodajna mjesta i proučava asortiman, cijene, načine isporuke i načine plaćanja. Koja je tržišna funkcija opisana u navedenome slučaju?</p> <p>A. razvojna B. selekcijska C. informacijska</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Koja od navedenih ekonomskih doktrina zastupa ideju tržišnoga gospodarstva s minimalnom intervencijom države?</p> <p>A. liberalna B. kejnzijanska C. merkantilistička</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Koji od navedenih instrumenata marketinškoga spleta upotrebljava poduzetnik kada organizira degustaciju svojih sireva na lokalnoj tržnici?</p> <p>A. plasman B. proizvod C. promociju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S013</p> <p> 01</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>23. Kojom se bilancom prikazuje ravnoteža između vrijednosti imovine i veličine obveza pojedinoga poduzeća?</p> <p>A. stanja B. plaćanja C. bogatstva</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Ulogu kojega menadžera ima osoba koja u osiguravajućemu društvu donosi strateške odluke važne za opstanak cijele organizacije?</p> <p>A. top B. nižega C. srednjega</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>25. Koje se godine broj članica Europske unije povećao na 25?</p> <p>A. 2003. godine B. 2004. godine C. 2005. godine</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S013</p> <p>01</p>	

Politika i gospodarstvo

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadacima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

26. Prihvaćanje vlasti od naroda na temelju uvjerenja u njezinu valjanost i opravdanost označava se pojmom _____.

0 ☐
1 ☐

bod

27. Kada vlada ima mogućnost zatvaranja rudnika usprkos protivljenju sindikata i otporu zaposlenika i lokalnoga stanovništva, to znači da vlada ima _____ koju može upotrijebiti kao prisilu upotrebljavajući autoritet ili instrumente vlasti.

0 ☐
1 ☐

bod

28. Zastupnik ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost, zatvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili _____ u Hrvatskome saboru.

0 ☐
1 ☐

bod

29. Polupredsjednički sustav je kombinacija predsjedničkoga i _____ sustava.

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S013

02

Politika i gospodarstvo

30. Klausula o potrebnome minimalnom broju glasova koje mora dobiti politička stranka u proporcionalnome izbornom sustavu da bi bila zastupljena u parlamentu naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
31. Uključujući se u stranačke aktivnosti, građani se upoznaju s pravilima političke igre te uče javno nastupati, zagovarati svoje ideje, sklapati kompromise i surađivati s drugim građanima. Stranke u navedenome primjeru obavljaju funkciju političke _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
32. Pravo na samoupravu ostvaruje se putem lokalnih i _____ predstavničkih tijela.	0 ☐ 1 ☐ bod
33. Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te nad _____ prostorom.	0 ☐ 1 ☐ bod
34. Gospodarstvenik namjerava proširiti poslovanje pa treba odlučiti hoće li uložiti u istraživanje i razvoj ili u izgradnju novoga poslovnog pogona. Odabrao je ulaganje u istraživanje i razvoj pa se odricanje od ulaganja u izgradnju poslovnoga pogona naziva _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S013 02	

Politika i gospodarstvo

<p>35. U tržišnome gospodarstvu pojavljuje se nejednakost dohotka pa država subvencionira potrošnju osobama s nižim dohotkom i pomaže nezaposlenima, a od osoba s višim prihodima prikuplja više poreza, što se naziva _____ oporezivanje.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. U gospodarskoj aktivnosti (kupoprodaji posredovanjem novca) uočavaju se dva tijeka suprotnih smjerova: tijek novčanih dohodaka i tijek _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Ulaganjem gotovoga novca na tekuće račune u poslovnim bankama ulagači dobivaju kamate, a ta sredstva koja njihovi vlasnici mogu bez ograničenja upotrebljavati za različite oblike plaćanja čine _____ novac.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Razvoj tehnologije pridonosi ostvarenju makroekonomskoga cilja _____ rasta.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. U suvremenim gospodarstvima se osobe koje kupuju proizvode od proizvođača i prodaju ih krajnjim korisnicima nazivaju trgovačkim _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S013</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

40. Gospodarstva Istočne Azije koja su se brzo razvila su Tajvan, Južna Koreja, Singapur i Hong Kong, a nazivaju se zajedničkim imenom četiri _____ Istočne Azije.

0 ☐

1 ☐

bod

PIG D-S013

02

Politika i gospodarstvo

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Koji tip vlasti obilježava privrženost podanika vođi na temelju vjerovanja u njegovu misiju i njegove iznimne sposobnosti?

0 ☐
1 ☐

bod

42. Kojemu tipu parlamentarnih stranaka pripadaju Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje i Istarski demokratski sabor?

0 ☐
1 ☐

bod

43. Koja je politička odluka potvrdila 1970. godine ženama u Švicarskoj status političkoga subjekta?

0 ☐
1 ☐

bod

44. Kako se naziva odnos dviju stranaka koje surađuju u zajedničkom obnašanju vlasti, a zadržavaju samostalnost svoje stranke?

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S013

02

Politika i gospodarstvo

45. Tko bira zastupnike u 11. izornoj jedinici (dijaspori) u izborima za Hrvatski sabor? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
46. Tko daje mandat za sastavljanje Vlade Republike Hrvatske osobi koja uživa povjerenje većine svih zastupnika? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
47. Koja institucija odlučuje o promjeni Ustava Republike Hrvatske? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
48. Koliko zastupnika za Hrvatski sabor imaju pravo izabrati birači bez prebivališta u Republici Hrvatskoj? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
49. Koja će institucija donijeti obvezujuću odluku o tumačenju pojedinih propisa Ustava Republike Hrvatske kada se pojave nejasnoće? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S013	
 02	

Politika i gospodarstvo

50. Koja je od triju grana vlasti zadužena za provedbu zakona u Republici Hrvatskoj? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
51. Tko ima pravo biranja zastupnika Hrvatskoga sabora? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
52. Tko imenuje glavnoga državnog odvjetnika Republike Hrvatske? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
53. Komu, prema Ustavu Republike Hrvatske, odgovara Vlada Republike Hrvatske? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
54. Koje sankcije predviđa Ustav Republike Hrvatske za organizacije koje ugrožavaju demokratske vrijednosti pozivajući na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S013 02	

Politika i gospodarstvo

<p>55. Koji <i>input</i> obuhvaća fizičke i mentalne sposobnosti osobe koje se mogu upotrijebiti u radnome procesu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Prema kojemu se kriteriju razlikuje tržište kože od tržišta dijamanta, riba ili zlata?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Kako se naziva razmjena robe za robu ili izravna zamjena?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Kojoj vrsti trgovačkoga društva pripadaju dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. Kakvoj vrsti oporezivanja pripada oporezivanje dobiti trgovačkoga društva?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S013</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

60. Kako Adam Smith naziva način reguliranja tržišta u svojoj teoriji ekonomskoga liberalizma?

0 ☐

1 ☐

bod

PIG D-S013

02

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S013

99

